

Mennään, mennään mutta vastuullisesti

Opetushallituksen webinaari 6.5.

Rakenne

15:00 Tervetuloa, alkusanat Mika Saarinen

15:10 Esittely ja alkulämmittely

15:15 Case Kulttuuritestaajat

Miten näet koulusi kansainvälisyyden?

Kestävän kehityksen osa-alueet lähtökohtana vastuullisen kansainvälisyyden ja liikkuvuuden käsikirjaan

15.25 Vastuullinen kansainvälisyys ja liikkuvuus -käsikirjan ja materiaalin esittely + vastuullisen kansainvälisyyden lupaukset – Keskeisimmät asiat

15.45 Case: Hönttämäen koulu, vastuullisen kansainvälisyyden kokemukset

15:55 Loppufiilikset ja tilaisuuden päätös

Esittelydia

Samuli Taanila – Vastuullisen kansainvälisyyden kandidaatti

Pauliina Kanervo – Laatupäällikkö ja mentifasilitaattori

Jussi Tomberg – Kestävän kehityksen kehittäjäopettaja ja aasinsillanrakentaja

Laura Ritola – Globaalikasvatuksen kehittäjäopettaja ja dianvaihtovastaava

Vastuullinen kansainvälisyys ja liikkuvuus

Opas vastuullisen kansainvälistymisen toteuttamiseen
kouluissa ja päiväkodeissa

Oulu kansainvälistyy kestävästi

Oulun
sivistyspoliittinen
ohjelma:
kestävä tulevaisuus
ja kansainvälisyys

Oululainen on
vastuullinen
maailmankansalainen

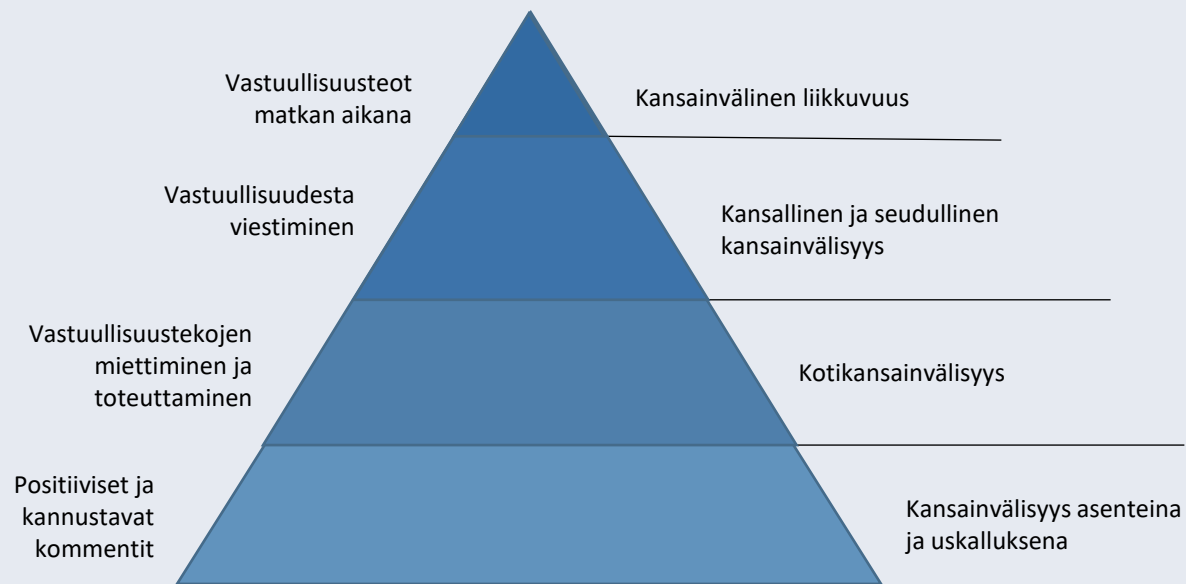

Koulujen
kv-hankkeet
"Oulusta
maailmalle"

OPETUSSUUNNITELMA

Oulu kansainvälistyy kestävästi

Mukailtu Paula Mattilan materiaalista

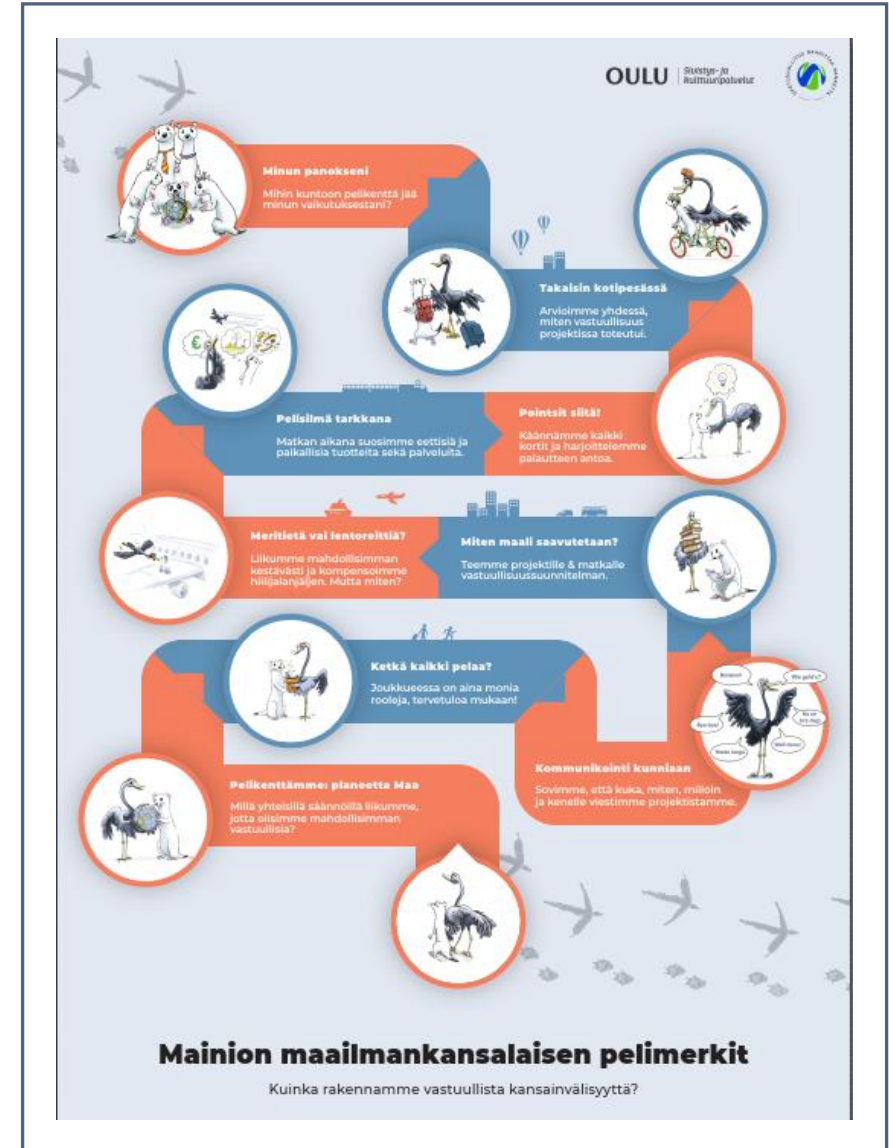
Vastuullisen kansainvälisen toiminnan lähtökohdat

- Toiminnan perustana on opetussuunnitelma/varhaiskasvatussuunnitelma.
- Vastuullisen kansainvälisyyden suunnittelussa viitoittavat
  - kestävän kehityksen osa-alueet
  - Agenda 2030 tavoitteet.
- Toimintaa teemoittavat myös koulun omat painopisteet ja kehitystavoitteet.

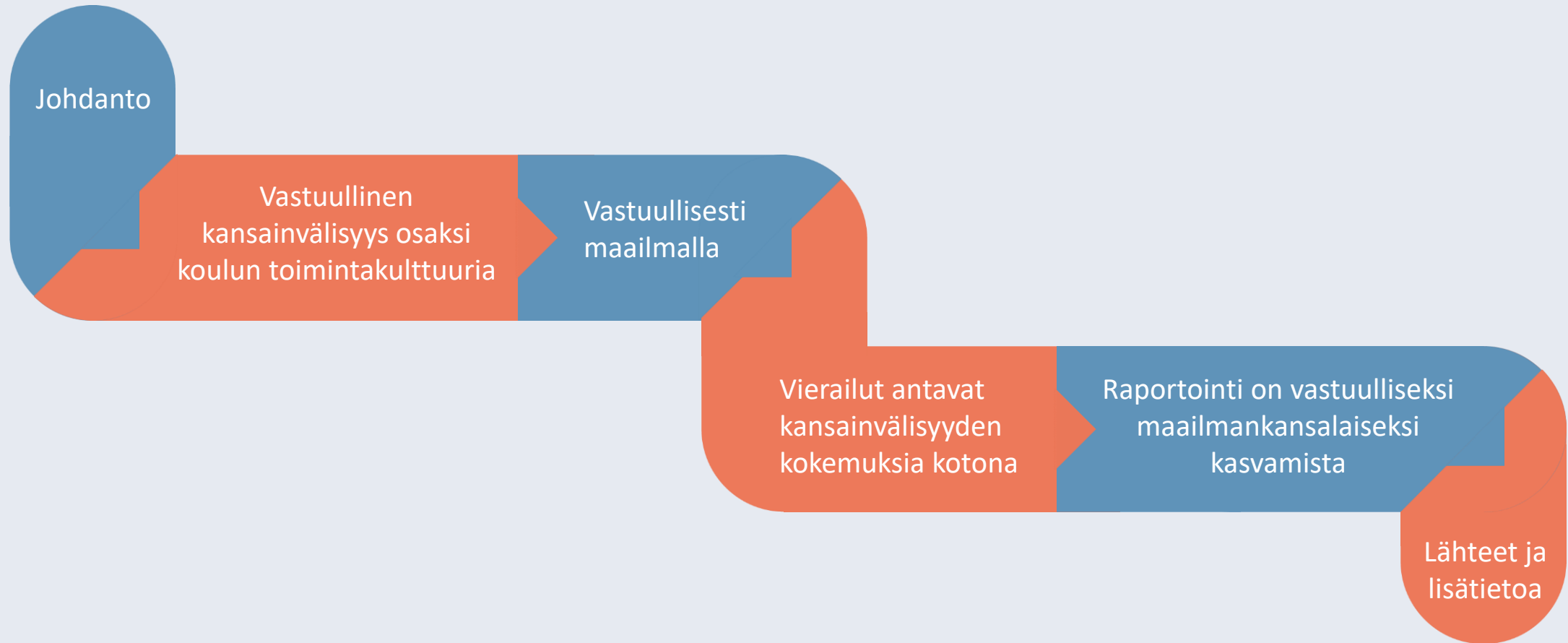
Mitä kokonaisuus sisältää?

- Vastuullinen kansainvälisyys ja liikkuvuus – Opas vastuullisen kansainvälistymisen toteuttamiseen kouluissa ja päiväkodeissa
- Mainion maailmankansalaisen pelimerkit – juliste
- [Vastuullisuuslupaus-lomake](#)
- [Opettajamateriaali](#)

Oppaan rakenne:

Esimerkkejä oppaasta

Konkreettiset vastuullisuusteot matkan aikana

Liikkuminen	Majoittuminen	Ruokailut ja ostokset
<p>Lennä harkiten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kompensoi päästöjä. Jos mahdollista, matkusta maata pitkin. Suosi julkisia kulkuvälineitä ja kimpakyytejä. Liiku mahdollisimman paljon jalan ja pyörällä.	<ul style="list-style-type: none"> Suosi paikallisuutta:<ul style="list-style-type: none"> pienet, paikalliset hotellit perhemajoitus kollegan luona kyläily. Pyri vähentämään ympäristön kuormitusta majoituessasi.	<ul style="list-style-type: none"> Suosi paikallisia yrittäjiä. Ruokaillessasi huomioi:<ul style="list-style-type: none"> paikallinen ruokakulttuuri tavat ja käytännöt ruuan eettisyys. Tutustu paikallisiin erikoisuuksiin. Vältä ruokahävikkiä. Pohdi matkamuistojen kulttuurisensitiivisyyttä. Muista välttää uhanlaisista eläimistä/kasveista tehtyjä tuotteita, piraattituotteita ja matkamuistojen ottamista luonnosta.
<p>Liikkumisen ympäristökuorman vähentäminen.</p>	<p>Miksi? Raha jää paikalliseen kiertoon.</p>	<p>Ruuan tuotanto voi olla ympäristöriski.</p>

Oppilaat vastuullisuuden agentteina

Oppilaiden vastuullisuustekoja

Oppilaat valmistelevat vastuullisuuslupauksen vieraille.

Oppilaat majoittavat vierailevan koulun oppilaita.

Oppilaat osallistuvat vierailevan koulun arkeen koululla.

Oppilaat esittelevät Oulua nuoren näkökulmasta.

Oppilaat esittelevät suomalaista kierrätys- ja jätehuoltoa.

Oppilaat esittelevät suomalaisten nuorten harrastuksia.

Pohdimme yhdessä:

- kestäväää liikumista
- suomalaisen lähiruoan käyttöä
- jätteiden minimointia ja kierrätystä
- hankkeen vastuullisuustekojen esittelyä.

Vastuullisuuslupauslomake

- Konkreettinen työkalu hankkeen ja liikkuvuuden vastuullisuuden ja kestävyiden suunnitteluun.
- Voidaan ottaa käyttöön tiimissä, työyhteisössä ja myös oppilaiden kanssa.
- Soveltuu käytettäväksi myös muualla kuin koulukontekstissa.

Matkakohde:

Matka-aika:

ENNEN MATKAA

Olen tutustunut kattavasti kohteeseen:

Kulttuuri

Yhteiskunta

Luonto ja ympäristö

MATKALLA

Vastuullinen liikkuminen

Kotikunnassa	Kohteeseen ja takaisin	Matkakohteessa

Opettajamateriaali

- Tuntisuunnitelmapohjat opettajalle vastuullisen liikkuvuuden suunnitteluun ja reflektointiin yhdessä oppilaiden kanssa

Vastuullinen kansainvälisyys ja liikkuvuus - vinkkejä opettajalle
Ideaite liikkuvuuden suunnitteluun ja arviointiin yhdessä oppilaiden kanssa.

Ennen ensimmäistä tuntia:

- Suunnittelussa huomioidaan vastuullinen kansainvälisyys (ks. opas ja vastuullisuuslupaukset).
  - Hankkeesta ja liikkuvuuksista tiedotetaan koko koulun väelle.
  - Oppilas- ja henkilökuntavalinnat ovat avoimia ja kannustavia kaikille.
  - Perehdytetään kaikki vastuullisuuteen.
- Oppilaiden osallistaminen
  - Pohditaan yhdessä projektin tavoitteita.
  - Kokoonnutaan yhdessä ennen liikkuvuuksia ja niiden jälkeen, osallistetaan myös vanhemmat.
- Tässä dokumentissa on ehdotus ensimmäiselle tunnille.

Tavoitteet liikkuvuudelle:

Koko hankkeen tavoitteet:	Tavoitteet liikkuvuudelle:
Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet:	Oppiainekohtaiset tavoitteet

Opettajille: Suunnitellaan yhdessä, millaisia tavoitteita on hankkeelle, sen aikaiselle liikkuvuudelle ja miten hanke ja liikkuvuus edistävät oppiainekohtaisia ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteita. Osallistetaan myös oppilaita asettamaan itselleen tavoitteita

Linkit materiaaleihin

<https://www.oph.fi/fi/tapahtumat/2021/mennaan-mutta-vastuullisesti-vastuullisuus-kansainvalisessa-toiminnassa>

Tervetuloa syksyllä Vastuullisen kansainvälisyyden ja liikkuvuuden –työpajaan syksyllä!

